

Sygn. akt V KO 41/20

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie

z zażaleń **D. L. i G. L.** oraz ich pełnomocnika

złożonych na postanowienie Prokuratora Okręgowego w O.

z dnia 25 lipca 2018 r. o odmowie wszczęcia śledztwa sygn. akt PO Ds. (...)

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 19 maja 2020 r.

wniosku Sądu Rejonowego w L.

z dnia 21 kwietnia 2020 r.

o przekazanie sprawy II Kp (...) innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2020 r. Sąd Rejonowy w L. wystąpił do Sądu Najwyższego o rozważenie możliwości przekazania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. sprawy wszczętej na skutek zażaleń **D. L. i G. L.** oraz ich pełnomocnika (k. 127), złożonych na postanowienie z dnia 25 lipca 2018 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązków służbowych przez sędziego Sądu Rejonowego w J. w toku postępowania zażaleniowego sygn. akt II Kp (...) dotyczącego rozpoznania zażaleń **G. L. i** jego pełnomocnika na postanowienie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w J. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie mającego mieć miejsce okresie od 2007 r. do 10 maja 2016 r. w K. przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków

przez nierzetelne i nieprawidłowe wykonywanie czynności procesowych w toku postępowania karnego, w którym G. L. miał status podejrzanego, poprzez niezapoznanie się z aktami postępowania II K (...), czym miano działać na szkodę interesu publicznego i interesu G. L. , tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k.

W uzasadnieniu postanowienia sąd ten odwołał się do stanowiska wyrażonego przez reprezentującego skarżących pełnomocnika, który domagał się rozważenia przez sąd rozpoznający sprawę wystąpienia do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Za przekazaniem sprawy innemu sądowi, w ocenie pełnomocnika, przemawia fakt, że sprawa dotyczy zbadania zasadności odmowy wszczęcia śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązków przez sędziego z obszaru okręgu [...], a nadto okoliczność, iż na etapie czynności sprawdzających sprawa była prowadzona przez Prokuraturę Okręgową spoza obszaru J.

Zdaniem sądu występującego z wnioskiem wskazane okoliczności, w szczególności podmiotowe uwarunkowania tej sprawy determinują konieczność przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu celem wyeliminowania jakichkolwiek zastrzeżeń, co do obiektywnego rozpoznania sprawy przez sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w L..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny. Nie sposób podzielić stanowiska sądu występującego z wnioskiem, że dobro wymiaru sprawiedliwości, wymaga przeniesienia sprawy do rozpoznania w sądzie innym, niż sąd wskazany postanowieniem Sądu Okręgowego w J. z dnia 19 grudnia 2018 r. (k. 69 akt II Kp (...)).

Podkreślić trzeba, że przekazanie sprawy na podstawie art. 37 k.p.k. winno co do zasady nastąpić w sytuacji, gdy występują okoliczności, które mogą negatywnie oddziaływać, w wypadku rozpoznania sprawy przez sąd właściwy, na dobro wymiaru sprawiedliwości (pomija się tu kwestie przekazania sprawy z uwagi na niemożność sprawnego rozpoznania sprawy w sądzie właściwym). Chodzi tu zwłaszcza o tego rodzaju sytuacje, których ocena może stwarzać w opinii społecznej przekonanie, nawet mylne, o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 13 listopada 2008 r., IV KO 130/08). Chodzi tu zatem nie o jakiekolwiek wątpliwości, w szczególności wątpliwości stron postępowania, stron zainteresowanych korzystnym rozstrzygnięciem sprawy, lecz takie okoliczności zaistniałe w sprawie, które w sposób ewidentny mogłyby wywołać wątpliwości u postronnego, obiektywnego obserwatora takiego procesu, co do bezstronnego rozpoznania sprawy.

Analizując dane tej sprawy Sąd Najwyższy wystąpienia takich okoliczności jednak nie stwierdził. Trzeba mieć bowiem na uwadze, że o fakcie zaistnienia przestępstwa, zawiadamiający wnioskowali wyłącznie w oparciu o własne oceny co do nieprawidłowego i naruszającego procedury prawne sposobu prowadzenia postępowania zażaleniowego przez sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy w Sądzie Rejonowym w J. – J. P. . Działanie tego sędziego nastąpiło więc w ramach przysługujących kompetencji związanych z orzekaniem w sprawie dotyczącej rozpoznania wniesionych środków odwoławczych na postanowienie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w J. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o niedopełnienie obowiązków przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. . Stawiane obecnie przez skarżących zarzuty, przybierające postać zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w sprawie niedopełnienia obowiązków służbowych przez sędziego Sądu Rejonowego w J. w toku postępowania zażaleniowego sygn. akt II Kp (...), dotyczą sposobu prowadzenia tego postępowania (w sprawie II Kp (...)), a więc wykonywania obowiązków służbowych, których ocena nastąpiła w decyzji prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa, przy czym ta decyzja procesowa oparta jest na okolicznościach *stricto* prawnych, a zatem nie związanych z osobą, co do której skierowano podejrzenie popełnienia przestępstwa.

Zważywszy zatem na zakres postępowania odwoławczego oraz przedmiot kontroli w tym postępowaniu (poprawność oceny prawnej w zakresie procedowania w postępowaniu zażaleniowym) nie ma podstaw do twierdzenia, że sędziowie sądu występującego z wnioskiem nie mogą rozpoznać wniesionego zażalenia bezstronnie, tym bardziej, iż sędzia, której zawiadomienie dotyczy, nie orzeka w Sądzie Rejonowym L. ale w J. . To zaś, że sąd właściwy wchodzi w obszar właściwości Sądu Okręgowego w J. , trudno uznać za powód uzasadniający przekazanie tej sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

W tym miejscu podnieść trzeba, że ewentualne powiązania sędziów orzekających w sądzie występującym z wnioskiem, z osobą sędziego J. P., wykraczające poza sferę relacji czysto zawodowych, mogą stanowić podstawę do złożenia stosownych oświadczeń i w rezultacie skutkować ich wyłączeniem od rozpoznania takiej sprawy. Analiza akt sprawy wskazuje, że część sędziów orzekających w sądzie występującym z wnioskiem takie oświadczenia złożyła (k. 249 - 250, k. 252, k. 273), przy czym sytuacja ta nie dotyczy sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy, bowiem jak sam wskazał, nie zachodzą okoliczności do wyłączenia go od rozpoznania przedmiotowej sprawy (por. k. 279).

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.